

Nyttig håndbok

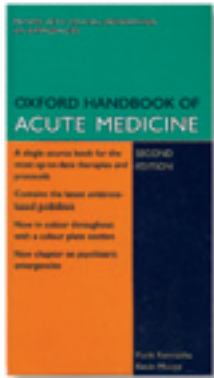
Punit Ramrakha, Kevin Moore, red.

Oxford handbook of acute medicine

2. utg. 990 s, tab, ill. New York: Oxford

University Press, 2004. Pris GBP 23

ISBN 0-19-852072-7

Dette er en oppdatert, omfattende og praktisk vinklet håndbok for alle som behandler akutt syke pasienter i eller utenfor sykehus. Den er plast-innbundet, har et hendig format og er rimelig i pris.

Boken er inndelt i 16 hovedkapitler som omhandler alt fra de «vanlige»

akuttmedisinske problemstillingene, via gastroenterologiske- og HIV-relaterte utfordringer til psykiatri, hematologi, revmatologi, hud og medikamentoverdoser. Videre tar et hovedkapittel for seg drukning og dykkerskader, heteslag, hypotermi, elektriske skader og andre tilstander forårsaket av ytre faktorer. Det siste hovedkapitlet er viet praktiske prosedyrer og beskriver «alt» fra endotrakeal intubasjon og mekanisk ventilasjon, via temporær pacemaker, perikardiocentese og hemodiafiltrasjon til nyrebiopsi, lumbalpunksjon og aspirasjon av ledd.

Boken er etter min mening en håndbok i ordets rette forstand. Ordrbruken er kort og konsis. Hovedkapitlene er oversiktlig indeksert og stikkordregisteret omfattende. Leseren ledes trinn for trinn gjennom klinisk relatert patofysiologi, diagnostikk og prioritert behandlingsstrategi. Der de finnes, er internasjonale retningslinjer inkorporert. En spesiell styrke ved boken, og noe som gjenspeiles i teksten, er at den er skrevet av praktiserende klinikere med førstehåndskjennskap til de utfordringer og dilemmaer man står overfor i møtet med akutt alvorlig syke.

Boken er omfattende med sine 990 sider, men inneholder få referanser og henvisninger til ressurser på Internett. Illustrasjonene, som ikke er mange, kan ofte virke tilfeldig valgt og fungerer ikke som «arbeidstegninger». Savner også fotografier i kapitlet om dermatologiske akutttilstander.

Alt i alt er dette en oversiktlig, strukturert, informativ håndbok som kan anbefales på det varmeste.

Elizabeth Dorph

Institutt for eksperimentell medisinsk forskning
Ullevål universitetssykehus

Forebygging, inspirasjon og mestring

Puls-redaksjonen, NRK

Frisk året rundt

272 s, ill. Oslo: Cappelen, 2004. Pris NOK 349

ISBN 82-02-23646-0

PULS er Norges største helse-redaksjon. Hver mandag følger 600 000–700 000 dette TV-programmet.

Redaksjonen har skrevet en bok med intervjuer av fagekspertene. Mange av

intervjuene er med dem som utgjør Puls' ekspertpanel, men også med en rekke andre vi kjenner som helseopplysere i ulike medier. Målgruppen er den samme som for programmet – så mange som mulig av oss nordmenn. Intensjonen er å bidra til bedre mestring slik at dagene kan bli bedre – året rundt.

Boken er delt inn i de fire årstider med plager og utfordringer vi alle møter i ulik grad og ikke minst med ulik mestringsstrategi. Med 24 ekspertintervjuer ville man kanskje forvente advarende pekefinger. Men heldig kombinasjon av faglig tyngde, journalistisk formulering og moderne budskapsformidling kan illustreres med følgende setninger over en farget helseide: «Vi kjenner når vi er sultne. Da bør vi spise. Vi kjenner når vi er mette. Da bør vi slutte å spise.» Layout er tiltalende med oversiktlig og godt lesbar tekst i klart språk. Oppsummerende faktabokser, klar fremstilling av essensielle utsagn og valgte bilder er

karaktistika for en presentasjonsmåte som også fører til nødvendig refleksjon.

Det er ikke lett å være fagekspert med noen knappe sider til å omtale hodepine, sorgprosess, belastningsplager og verdien av vennskap for å nevne noen av emnene. Jeg kan slutte meg til legens/homøopatens råd om å holde seg varm på beina osv. for å forebygge forkjølelse. Men å forklare forkjølelse med ubalanse i systemet slik at bakteriene får overtaket og allergi som svekket immunforsvar, er så forvrengte forklaringsmodeller at de skaper forvirring – for å si det forsiktig. For øvrig oppleves boken praktisk og jordnær både i måten å forklare ulike helseproblemer på og i rådene til hvordan problemene kan møtes.

Fagekspertenes kapitler følges der det passer av velvalgte historier om enkeltmenneskener som på en lite påtrengende måte gir av sine egne erfaringer. De har møtt ulike utfordringer, blitt mer bevisst hvordan de lever og slik fått et bedre liv.

Boken gir et helhetlig og gjennomarbeidet inntrykk. Selv kan jeg godt tenke meg å legge den ut på venteværelset, men er redd at den fort blir borte... Jeg ser for meg muligheten til å bruke den overfor de mange jeg møter i min hverdag som har gått sykmeldt lenge. Om det dreier seg om mestring av belastningsplager eller det å «møte veggen», kan lesing av utvalgte kapitler gi bedre grobunn for å komme videre ved neste konsultasjon. Da ønsker jeg meg imidlertid et nytt kapittel om utbrenthet, der fageksperten er mer konkret og direkte i sin tale (skrift).

Ole Bjørn Herland

Hjelp 24 BHT
Kongsberg